

Fjends Herred. I dem alle er der ydet et Arbejde, der er forbilledligt for vore Lokalhistorikere, ikke alene fordi de viser Metoden, men ogsaa fordi de udpeger de Kilder, der skal tages i Brug, naar det gælder om at forstaa den middelalderlige Landsby. I denne Afhandling viser Svend Aakjær, at en Plov var et halvt Bol eller ca. 48,1 Td. Land. Selve Gangen i Undersøgelsen skal ikke refereres her, men det maa fremhæves, at den hører til det, som Lokalhistorikeren, Topografen, eller med hvilket Navn han nu vil kaldes, maa bygge paa og tage Hensyn til, naar han vil skildre sit Sogns Historie.

C. A. Christensens Bidrag, hvori han fortæller om Ledingssatserne og Havnebøndens Stilling, slutter sig i Kildemateriale og Grundsyn til Landsarkivarens Afhandling. Drøftelsen af Havnebøndens Funktion blev som bekendt indledet af Prof. Arup med en Artikel om Leding og Ledingsskat i Historisk Tidsskrift. Arup rørte her ved et vigtigt Problem i vor yngre Middelalders Historie: de talrige smaa Adelsmænd, som vi lærer at kende i 1400'erne, men som i Løbet af Renaissance synker ned i Fæsternes eller de jordegne Bønders Rækker. C. A. Christensen ændrer noget Arups Anskuelse, efter hvilken Havnebonden er Forgænger for den senere Tids Væbner, og vil snarere sammenligne ham med de bornholmske Fribønder, hvortil han mener at finde et Sidestykke i de »frie« i Jylland, der omtales i et Kongebrev fra 1406.

Som en sidste Afhandling før Gengivelsen af Jyske Lov følger sluttelig Prof. Poul Johs. Jørgensens Artikel om Vidnebeviset i Loven.

Uanset Værkets juridiske Karakter er det et Arbejde, der ogsaa har Bud til Historikeren, ikke blot fordi der herfra kan hentes mange Oplysninger, men ogsaa fordi det rummer Impulser til at udvide Arbejdsfeltet.

H. S.

Dansk Tidsskrift-Index 1940

indeholder som sine Forgængere adskilligt bibliografisk Stof af historisk Interesse. Netop fordi Historisk Tidsskrifts Fortegnelse over Litteraturen kun er naaet til 1936, er Dansk Tidsskrift-Index uundværlig for enhver, som vil

følge med i det stadigt voksende Stof, og den sidste Bibliografi har den Fordel, at den i sin Registrering inddrager en Række Tidsskrifter, som Historikeren ellers har vanskeligt ved at orientere sig i. Kun en mindre Del af de mange Afsnit (der er ordnede efter Decimalklassesystemet) har dog Interesse for den Læser, der blot er indstillet paa Historien, og der er maaske taget Hensyn til Tidsskrifter, der ikke er værdige til at komme i dette Selskab, deres øvrige gode Egenskaber ufortalt. Saaledes indeholder Brugsforenings-Bladet næppe meget Stof, som man vender tilbage til, og dets underholdende og populære Karakter adskiller det i saa meget fra de andre Periodica, som Tidsskrift-Index omfatter, at det sikkert vilde kunne udgaa uden at vække et større Savn.

Det er af særlig Værdi, at ogsaa andre nordiske Tidsskrifter er optaget i et Tillæg, hvorved man faar en praktisk Orientering i mange Foreteelser, der belyser tilsvarende danske Forhold.

H. S.

Diplomatarium Danicum.

Med Udgivelsen af 2. Række, 4. Bind af *Diplomatarium Danicum* og det dermed jævnsides løbende *Danmarks Riges Breve* er Værket naaet til at omfatte Tidsrummet 1250—98. Uanset de yderst ugunstige Forhold, som dette Arbejde fremkommer under, udgives det med en Regelmæssighed, som i sig selv er en fremragende Præstation. En endelig Vurdering af Værket kan først gives, naar det foreligger færdigt, men det er allerede nu værd at gøre opmærksom paa, at de foreliggende 4 Bind aabner Mulighed for en frugtbar Benyttelse.

Man tager næppe Fejl ved at antage, at der ligger en ganske bestemt Tanke bag Diplomatiets dobbelte Udgaver. Ved at levere en Serie med Brevene oversat paa Dansk og lige saa omsorgsfuldt behandlet med Register og Oplysninger til de enkelte Aktstykker som Bindene med Brevene paa Originalsproget har man øjensynligt forsøgt at give Lokalhistorikere og ikke-latinkyndige et Hjælpemiddel, hvor de let kunde finde de Oplysninger, de har Brug for. Det er bekendt, at Diplomatiets allerede har løst mere end en topografisk Gaade, og det vil sikkert, naar det engang foreligger